

Kultplatsen grävs ut på nytt

Kan avslöja hur en rik hövdingafamilj levde i Runsa på 400-talet.

Nu startar utgrävningarna vid Runsa borg.

Verkstäder och kultplatsen ska grävas fram och förhoppningsvis ge fler svar på hur den mäktige Runsa hövdingen levde.

Uppe på höjden med utsikt över lilla och stora Borgviken ligger fornlämningar från järnåldern. Idag råder lugn här. Trädsus och fågelkvitter är det enda som hörs. Annat var det åren 450 till 550. Då låg Runsa hövdingens bostad här. Ingen vet hur många människor som levde här men man vet att det var ett stormannahushåll. Och att de hade mycket makt. Det visar bland annat alla benrester från olika djur.

– På en yta av två gånger fem meter har vi hittat 60 kilo djurben, säger Michael Olausson som leder utgrävningarna.

De kommer från svin, får, nö, häst och olika tamdjur. Människorna här levde med andra ord i överflöd och hade makten att införskaffa all föda. Den stora mängden antas bero på att de offrat djur och ätit dem vid religiösa ceremonier. Runsa hövdingen var en kultledare och det förekom religiösa sammankomster i borgen.

Ett annat bevis för att de som levde här var en slags elit är att de inte arbetade.

Utgrävningarna av det så kallade hallhuset (ett stort hus som användes till fester och religiösa ceremonier) påbörjades redan 1992. Där har man hittat silverarmband, romerskt glas, pärlor och en del av ett svärd. Här tog mycket exklusivt hantverk form, som kammar av ben, horn och järn.

Målet för utgrävningarna i juni är att gå vidare och hitta verkstä-

”Man måste vara lite tokig för att hålla på, för det är rätt besvärligt.”

MICHAEL OLAUSSON
ARKEOLOG

derna. Siktet är också inställt på att undersöka den plats som måste ha varit någon form av kultplats i anslutning till hallhuset.

– Vi ska inte gräva upp hela ytan, det är bortkastad tid. Vi kan få flera svar genom att gräva ut små partier, säger Michael Olausson.

Bilden kommer att klarna alltmer när utgrävningarna av gravfälten en bit bort påbörjas nästa år. När ålder, kön och sjukdomar visar sig på människorna blir det möjligt att binda ihop trådarna. När gravarna dateras kan man även koppla

Tredje utgrävningen i Runsa

Utgrävningar i Runsa har skett två gånger tidigare. 1902 var prinsen, sedermera kung Gustav VI Adolf här och grävde som arkeologistudent. Gruppen hittade ett stort material.

1992 var Michael Olausson här

och undersökte vällen som bränts ner och byggts upp flera gånger. Sedan dröjde det fram till 2010 innan Michael Olausson kände sig motiverad att återuppta utgrävningarna.

KÄLLA: ARKEOLOG MICHAEL OLAUSSON

ihop det med tiden för bebyggelsen av borgen som man inte känner till i dag.

Projektet är Michael Olaussons eget och finansieras via donationer. På sikt hoppas han dock att Stockholms universitet kan bli huvudman för projektet.

– Jag verkar vara den siste fornborgsdåren i landet. Man måste vara lite tokig för att hålla på, för det är rätt besvärligt, säger han.

Och naturligtvis tycka att det är roligt.

– Det är fantastiskt att hålla på. Jag vill ta reda på hur den här

platsen fungerade i relation till omvärlden, genom att sätta fornborgen i ett sammanhang.

Till sin hjälp har han arkeologen Lotta Bergström som ansvarar för provtagning av fynden. Hon är även expert på mat och sociala grupperingar. Studenten Andrea Jäderlund ska handleda några arkeologistudenter.

Nere vid viken ska man leta efter historiska lämningar. Marinarkeologer ska söka efter båtar och hamnlämningar. Hittar de något kan fynden kopplas samman med borgen.

● **Sara Sjöström**
sara.sjostrom@mitti.se
tel 550 550 00

För drygt 1 400 år sedan levde en hövding med familj i Runsa. Området som i dag ligger på en höjd var en ö på den tiden. Familjen fick mat och annat fraktat till sig via sjövägen. Arkeologerna Michael Olausson och Lotta Bergström tittar på en sten som fungerat som en häll.

FOTO: ULRIKA LIND

Professionellt
Personligt

Sollentuna Dental Group

är en av Stockholms största och mest moderna praktiker, där vi erbjuder dig som patient ett helhetskoncept.

Gratis undersökning!

Akut tandvård hela sommaren

På vardagar tar vi även emot patienter med akuta besvär.

Sommarfin med ett vitt leende

Blekning 1450 kr
(ord. pris 3000 kr)

Vi finns i **Sollentuna C** våning 4

**SOLLENTUNA
DENTAL GROUP**

Tel. 08-631 96 90
www.sollentunadentalgroup.se
info@sollentunadentalgroup.se

nordic
senior services

HEMTJÄNST OCH PERSONLIG ASSISTANS

Till alla berörda inom hemtjänsten i Upplands Väsby
Eftersom den kommunala hemtjänsten i Upplands Väsby kommer att upphöra tar vi gärna emot Er som kunder. Vi söker även kunnig personal.

Vänligen kontakta Marketta eller Erkki.

Vi har öppet hus 7 juni hos oss på Runby torg 9. Välkomna!

Nordic Senior Services AB
Marketta Salimäki mobil 072-250 05 71
Erkki Mäkelä mobil 070-612 40 20
Runby torg 9, 194 46 Upplands Väsby ♥ Tel: 08-645 98 90
Fax: 08-645 92 90 ♥ E-post: info@nordic seniorservices.com
Webb: www.nssnordic.se